

CZU 578.834: 619.9
DOI: 10.5281/zenodo.3989495

ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A SĂNĂȚĂȚII ÎN CONTEXTUL GESTIONĂRII CRIZEI COVID-19

Svetlana CEBOTARI

Republica Moldova, Chisinau,

Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea Relații Internaționale, Științe Politice și
Administrative, Departamentul Relații Internaționale

doctor habilitat în științe politice, conferențiar universitar

e-mail: svetlana.cebotari@mail.ru

În condițiile crizei COVID-19, activitatea Organizației Mondiale a Sănătății devine un subiect prezent în disputele marilor centre de putere – SUA și China. De asemenea, rolul OMS devine un subiect de cercetare nu doar pentru virusologi, dar și pentru politologi, specialiștii din domeniul relațiilor internaționale.

Prezentul articol are drept obiectiv reliefaarea pozițiilor principalilor actori – SUA și China – cu referire la activitatea OMS.

Cuvinte-cheie: criza COVID-19, pandemie, China, SUA, OMS.

WORLD HEALTH ORGANIZATION IN THE CONTEXT OF COVID-19 CRISIS MANAGEMENT

In conditions of the COVID-19 crisis, the activity of the World Health Organization becomes a topic that is present in the disputes of the great centers of power: the USA and China. Also, the role of WHO is becoming a research topic not only for virologists, but also for political scientists, specialists in the field of international relations.

This article aims to highlight the positions of the main actors – the USA and China – with reference to the work of WHO.

Keywords: COVID-19 crisis, pandemic, China, USA, WHO

ВСЕМИРНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В КОНТЕКСТЕ КРИЗИСНОГО УПРАВЛЕНИЯ COVID-19

В условиях кризиса КОВИД-19 деятельность Всемирной организации здравоохранения становится предметом споров между такими центрами силы как США и Китай. Также роль ВОЗ становится темой исследований не только для вирусологов, но и для политологов, специалистов в области международных отношений.

Целью данной статьи является освещение позиции основных действующих сил - США и Китая – применительно к деятельности ВОЗ.

Ключевые слова: кризис КОВИД-19, пандемия, Китай, США, ВОЗ.

L'ORGANISATION MONDIALE DE LA SANTÉ EN CONTEXTE DE LA GESTION DE CRISE COVID-19

Dans les conditions de la crise du COVID-19, l'activité de l'Organisation Mondiale de la Santé devient un sujet présent dans les différends des grands centres de pouvoir - les États-Unis et la Chine. De plus, le rôle de l'OMS devient un sujet de recherche non seulement pour les virologues, mais aussi pour les politologues, spécialistes dans le domaine des relations internationales.

Cet article vise à mettre en évidence les positions des principaux acteurs – États-Unis et Chine – en référence aux travaux de l'OMS.

Mots clés: crise COVID-19, pandémie, Chine, les États-Unis, OMS

Unul dintre subiectele prezente nu doar în disputele dintre marile centre de putere – SUA și China, dar și în discursul reprezentanților comunității academice se referă la activitatea și rolul organizațiilor internaționale, în special rolul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în gestionarea crizei COVID-19. La un interval de aproximativ jumătate de an de la emergența celei mai mari crize globale care a existat după cel de-al Doilea Război Mondial¹, pandemia COVID-19 devine subiect de discuție prezent în discursul nu doar a virusologilor, dar și a politologilor. Astfel, pentru o mai bună comprehensiune a situației create în jurul activității OMS, apare necesitatea de a face o scurtă retrospectivă cu referire la apariția și activitatea OMS, cât și de a supune analizei triada relațiilor SUA și China, SUA și OMS, China și OMS.

Organizația Mondială a Sănătății are o istorie de 72 de ani și funcționează ca o agenție specială în cadrul Organizației Națiunilor Unite. A fost fondată la data de 7 aprilie 1948². Inițial, la inițiativa SUA, în

1902, cu scopul de a asigura o mai bună siguranță statelor în domeniul sănătății, a fost creat Biroul Sanitar Internațional. Activitatea și existența Biroului se axa pe măsurile filantropice ale miliardarilor americani. Pe parcursul anilor însă, practica a demonstrat incapacitatea Biroului de a pune capăt bolilor și epidemiilor prezente pe arena internațională. În schimb, activitatea Biroului a condiționat, fără a avea prea multe bariere, extinderea influenței SUA pe întreg mapamondul, în noi zone ale lumii. Au fost selectate boli specifice pentru a dezvolta vaccinuri, astfel încât bolile cele mai problematice să poată fi învinse sau atenuate fără programe sociale costisitoare și fără a pune la îndoială privilegiile celor bogați. Unul din obiectivele Biroului era nu cel de a crea o lume cu adevărat sănătoasă, ci pur și simplu de a preveni sau de a atenua pandemiile, deoarece acestea, pe măsură ce se extind, au un efect destul de dăunător asupra profiturilor și stabilității sociale. Astfel, Biroul Sanitar Internațional este substituit de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), care din 1948 a devenit oficial autoritatea de coordonare în domeniul sănătății la nivel global³.

¹ *L'impotenza dell'OMS e le relazioni tra Cina e Stati Uniti.* H.<https://www.rivoluzione.red/limpotenza-delloms-e-le-relazioni-tra-cina-e-stati-uniti/> (accesat 18.04.2020).

² *Le istituzioni internazionali di fronte all'emergenza.* <https://www.affarinternazionali.it/2020/04/COVID-19-e-istituzioni-internazionali/> (accesat 14.04.2020).

³ *Cine finanțează Organizația Mondială a Sănătății, cea mai populară instituție a crizei COVID-19: OMS are mai mulți bani decât Crucea Roșie și Medici Fără Frontiere la un loc.*

După cel de-al Doilea Război Mondial, OMS a cunoscut înălțimea sa. Eforturile depuse de către OMS pentru vaccinarea lumii împotriva variolei în anul 1979 a făcut ca epidemia să fie lichidată. Confruntările din anii '80 dintre SUA și URSS au contribuit la diminuarea activității OMS pe arena internațională. Conform poziției președintelui american de atunci Ronald Reagan, Organizația Națiunilor Unite și ordinea postbelică au reținut „dezvoltarea” Statelor Unite și, astfel, au redus finanțarea Națiunilor Unite, care la rândul lor au redus bugetul OMS. Prin urmare, în anii '80-'90, activitatea OMS a devenit mai irelevantă și mai incapabilă să organizeze eforturi de combatere a bolilor.

Astăzi organizația reunește 192 de state membre, pe care le sprijină în dezvoltarea sănătății și în consolidarea serviciilor de sănătate. De asemenea, stabilește norme și standarde internaționale, conduce instruirea personalului, promovează cercetării și supraveghează epidemiile. În acest din urmă domeniu, statele membre ale OMS au adoptat în anul 1951 Regulamentul Internațional de Sănătate (RIS). Prin acest Regulament, statele s-au angajat să „prevină răspândirea internațională a bolilor [...] și să le răspundă cu acțiuni proporționale de sănătate publică [...], evitând crearea de bariere inutile pentru traficul și comerțul internațional”⁴.

Conform prevederilor Regulamentului, organizația are dreptul de a declara o urgență internațională în domeniul sănătății publice (stare care a fost declarată la data de 30 ianuarie 2020, solicitându-se statelor să ia

măsuri pentru combaterea coronavirusului). Pentru prima dată Regulamentul a fost revizuit în anul 1969, însă, ținând cont de evoluția bolilor infecțioase și a crizelor epidemice care s-au înmulțit de la sfârșitul secolului 20, acesta s-a dovedit a fi inadecvat activității OMS. După zece ani de reflecții influențate de crize și epidemii (în special epidemia SARS), textul Regulamentului a fost supus revizuirii în 2005. Conform noilor modificări introduse în textul Regulamentului, Direcția Generală a OMS poate declara o urgență internațională în domeniul sănătății, care îi permite să facă recomandări și să solicite mobilizarea comunității internaționale în ansamblu. De asemenea, Direcția Generală a OMS poate convoca Comitetul de urgență, compus din experți, al cărui aviz este doar consultativ. În 2009, în timpul pandemiei H1N1, decizia de a păstra identitatea celor 16 membri ai Comitetului secret, pentru a-i proteja de influențe externe, a contribuit de fapt la suspiciunile de coliziune între OMS și industria farmaceutică. De asemenea, RSI solicită statelor să elaboreze mijloace pentru a asigura controlul „evenimentelor de sănătate publică” pe teritoriul lor. Situația epidemică din toamna anului 2019 a demonstrat că doar 57 % dintre state au dezvoltat capacitățile minime necesare de a face față unei stări excepționale. Epidemia de Ebola din Africa de Vest din anul 2014 a reamintit necesitatea de a sprijini în prealabil statele fragile în vederea consolidării sistemelor lor de sănătate și de a interveni rapid atunci când o epidemie apare pe teritoriul lor. Din acest motiv, în 2016, OMS a pus în aplicare un program de urgență în domeniul sănătății, cu propriul buget, și care dezvoltă capacitățile operaționale de intervenție mai rapid, în special în statele fragile (OMS a trimis, de exemplu, pachete de testare pe continentul african).

Cu toate că Regulamentul este un document legal, nu există mecanisme speciale de aplicare pentru o țară pe care să le poată

<https://www.zf.ro/business-international/cine-finanteaza-organizatia-mondiala-a-sanatatii-cea-mai-populara-19241013> (accesat 12.04.2020)

⁴ *EE.UU. y suspensión de pagos a la OMS: Líderes mundiales se lanzan en picada contra Trump.* <https://www.latercera.com/la-tercera-pm/noticia/eeuu-y-suspension-de-pagos-a-la-oms-lideres-mundiales-se-lanzan-en-picada-contra-trump/JVEBULKMNA6JJO26GGXLEQNKU/> (accesat 14.04.2020)

exercita OMS. Activitatea sa este susținută de către statele membre, inclusiv SUA. Această legislație impune ca țările să alerteze la comunitatea internațională prin intermediul organismului, atunci când au probleme ce vizează prezența anumitor boli. Prima probă pentru acest regulament a fost pandemia de gripa H1N1 din anul 2009. În cazul dat, OMS a fost acuzată de acțiuni rapide și exagerate într-un moment de criză economică. Câțiva ani mai târziu, în 2014, poziția criticilor cu referire la activitatea OMS a fost contrară: se consideră că OMS a reconfirmat tardiv declanșarea bolii Ebola în Africa Occidentală. (boala a răpus mai mult de 11300 de vieți)⁵.

Drept urmare, statele ar trebui să stabilească mecanisme de supraveghere la nivel național și să raporteze „evenimente de sănătate publică” (precum detectarea cazurilor de boli infecțioase, cum ar fi COVID-19) către OMS. Epidemia de Ebola din 2014 în Africa de Vest a subliniat că aceasta necesită sisteme de sănătate bine organizate și bine finanțate. OMS este apoi responsabilă de diseminarea informațiilor către alte state membre și de coordonarea răspunsului internațional⁶.

Astfel, Organizația Mondială a Sănătății, care este în mod evident instituția de prim rang în domeniul sănătății, nu are competențe de investigare autonome în statele membre, dar se bazează pe rapoartele pe care trebuie să le trimită în conformitate cu prevederile reglementărilor internaționale de sănătate, revizuite în 2005, după epidemia SARS.

Potrivit prevederilor documentelor oficiale, OMS poate declara existența unei pandemii⁷.

Cu sediul central la Geneva, are peste 7000 de angajați din 150 de state și cu un venit de 4,4 miliarde de dolari americani în 2019. Banii organizației se consumă pe programe de acces la servicii medicale, dar și pe proiecte în cazurile de urgență medicală. Cei mai mari finanțatori ai organizației sunt Statele Unite, Marea Britanie și fundația finanțată de fondatorul gigantului IT Microsoft, Bill Gates, și a soției sale, Melinda. „Funcționarea OMS se bazează pe două surse majore de venit. Una este reprezentată de contribuțiile pe care le depun în fiecare an cele 192 de statele membre și alte contribuții din donații și sponsorizări care vin către organizație. Partea SUA este cea mai mare contribuție la bugetul organizației, fiind între 200 și 450 de milioane de dolari americani anual, ceea ce corespunde cu 15% din totalul finanțării organizației. Valoarea acesteia depinde de la an la an și este cea mai mare contribuție oferită de către state OMS, spre deosebire de contribuția Chinei, care este în jur de 40 de milioane de dolari anual⁸. Aportul Chinei, în mare parte, a fost de aproape 76 milioane dolari americani în 2018 și 2019, conform site-ului web al OMS. De asemenea, OMS dispune de un buget cu mult mai semnificativ decât Crucea Roșie și Medici Fără Frontiere la un loc⁹. Bugetul OMS este cu 60% mai mare decât cel al

⁵ *Le istituzioni internazionali di fronte all'emergenza.*

<https://www.affarinternazionali.it/2020/04/COVID-19-e-istituzioni-internazionali/> (accesat 14.04.2020)

⁶ GUTIÉRREZ, I. *La OMS, un órgano sin poder ejecutivo atrapado en el fuego cruzado entre EEUU y China en plena pandemia.*

https://www.eldiario.es/internacional/OMS-ejecutivo-EEUU-China-coronavirus_0_1016999259.html (accesat 14.04.2020)

⁷ *L'impotenza dell'OMS e le relazioni tra Cina e Stati Uniti.* <https://www.rivoluzione.red/limpotenza-delloms-e-le-relazioni-tra-cina-e-stati-uniti/> (accesat 18.04.2020)

⁸ *Cine finanțează Organizația Mondială a Sănătății, cea mai populară instituție a crizei COVID-19: OMS are mai mulți bani decât Crucea Roșie și Medici Fără Frontiere la un loc*

<https://www.zf.ro/business-international/cine-finanteaza-organizatia-mondiala-a-sanatatii-cea-mai-populara-19241013> (accesat 12.04.2020).

⁹ Ibidem.

Crucii Roșii și de trei ori mai mare decât bugetul Medici Fără Frontiere¹⁰.

Dacă e să analizăm finanțarea OMS, doar pentru perioada februarie-aprilie 2020, organizația a avut nevoie de 675 milioane dolari americani. În ciuda situațiilor de urgență, OMS a primit doar 29,5 milioane de dolari, din partea SUA, inclusiv 9,5 milioane de la Fundația Bill and Melinda Gates, cel mai mare donator al Statelor Unite. Finanțarea organizației este întotdeauna dificilă, deoarece statele membre sunt reticente să investească în organizație. Această „dependență de donatori” limitează spațiul de manevră al OMS și subliniază măsura în care rolul său de coordonare depinde de cooperarea cu statele finanțatoare¹¹.

Actualmente, activitatea OMS este supusă unor critici. Alți specialiști însă scot în relevanță activitatea și rolul OMS în combaterea bolilor pe arena internațională. Un prim exemplu din activitatea organizației supus criticii este lupta acesteea contra epidemiei SARS din anul 2003. Critica adusă activității sale se datorează faptului că, în acea criză, OMS a avut curajul să mustre China pentru răspunsul insuficient la pandemie și să dicteze lumii măsurile necesare pentru a combate boala, care în cele din urmă s-a răspândit mai puțin decât coronavirusul actual. Spre deosebire de SUA – centru de putere, în 2003 China deținea o poziție mai puțin influentă pe arena internațională. Prin urmare, OMS, cu sprijinul Statelor Unite, a reușit să-și facă simțită prezența pe arena internațională. Criza financiară din 2008 a marcat un moment fundamental în istoria activității OMS, iar așa-numita epidemie de gripă porcină din 2009 (s-

a dovedit a nu fi deosebit de letală) a făcut ca OMS să fie văzută ca fiind destul de agresivă în eforturile de izolare a statelor, ceea ce a cauzat, evident, daune economiei¹². La un interval de 11 ani de la criza din 2009, s-a înregistrat o creștere a puterii și influenței Chinei și o scădere relativă a celei a Statelor Unite. Astfel, China, stat în care a apărut pandemia COVID-19 și i-a oferit oportunități de a-și crește influența pe arena internațională, este supusă criticii de către SUA¹³.

Organizația Mondială a Sănătății a devenit cea mai populară instituție în perioada crizei COVID-19. Criza cauzată de coronavirus a devenind un câmp de luptă între China și SUA¹⁴. Totodată, Organizația a fost amenințată de președintele american Donald Trump că va rămâne fără finanțare din partea Statelor Unite. Președintele Trump a acuzat OMS că este subordonată Chinei și că nu a fost suficient de fermă și de transparentă în perioada pandemiei de COVID-19. Mai mult, o anchetă a jurnaliștilor de la Associated Press arată că oficialii chinezi au ascuns date importante la începutul pandemiei și că oficialii OMS erau la curent cu situația, dar au preferat doar să mulțumească public Chinei pentru colaborare.

Astfel, la data de 8 mai, ONU nu a putut să dea o rezoluție privind pandemia coronavirusului. Nu a putut să adopte această rezoluție din cauza divergențelor dintre SUA și China. Statele Unite doreau ca rezoluția să atribuie răspândirii virusului lipsa de „transparentă”: cu alte cuvinte, dorea ca statul chinez să-și asume responsabilitatea privind

¹⁰ Ibidem.

¹¹ GUTIÉRREZ I. *La OMS, un órgano sin poder ejecutivo atrapado en el fuego cruzado entre EEUU y China en plena pandemia.*
https://www.eldiario.es/internacional/OMS-ejecutivo-EEUU-China-coronavirus_0_1016999259.html
(accesat 14.04.2020).

¹² *¿Para qué sirve la Organización Mundial de la Salud? Entrevista a Auriane Guilbaud*
<https://nuso.org/articulo/para-que-sirve-la-organizacion-mundial-de-la-salud/>
(accesat 14.04.2020).

¹³ Ibidem.

¹⁴ *Le istituzioni internazionali di fronte all'emergenza.*
<https://www.affarinternazionali.it/2020/04/COVID-19-e-istituzioni-internazionali/>
(accesat 14.04.2020).

emergența pandemiei. China s-a opus, insistând că rezoluția se referă la rolul organismului Națiunilor Unite – Organizația Mondială a Sănătății. Statele Unite la rândul lor, au contestat această recomandare și, prin urmare, nu a fost adoptată nici o rezoluție. Acest refuz de a recunoaște rolul OMS, conform poziției lui I. Gutiérrez, este noua tactică a administrației Trump, deși strategia generală nu este una nouă¹⁵. Administrația SUA a învinovățit OMS pentru declanșarea crizei și de încercarea de a distra atenția comunității internaționale de la gestionarea pandemiei, afirmând că OMS a acoperit greșelile comise de către China. Drept urmare, SUA s-a pronunțat pentru reducerea finanțării organizației, care este una relevantă, deoarece Guvernul Statelor Unite este (și a fost) principalul său donator. Decizia Washingtonului apare ca o strategie pentru a influența politica Beijingului.

Activitatea OMS în timpul epidemiei de COVID-19 este tot mai mult contestată, printre motivele principale numărându-se: subestimarea inițială (de ex., în ceea ce privește contagiozitatea); intervențiile intempestive (de ex., declararea unei urgențe la nivel internațional în domeniul sănătății publice – PHEIC – și, ulterior, a unei pandemii); orientările contradictorii (de ex., privind utilizarea echipamentelor personale de protecție – PPE); concesiile făcute guvernului chinez, în pofida responsabilității sale în propagarea contagiunii, chiar și când acesta a încercat să transfere răspunderea pe umerii altor state, îndeosebi a unui stat membru al UE – Italia.

De asemenea, OMS i se reproșează, în special, că nu a verificat la timp informațiile transmise de China privind originea și evoluția contagiunii, contribuind astfel la întârzierea cu

care s-au adoptat la nivel mondial măsurile de combatere a pandemiei. Trebuie notat, de asemenea, că Taiwanul este în continuare exclus, cu excepția scurtei paranteze survenite între 2009 și 2016, de la activitățile și fluxul de informații al OMS, iar această izolare este dificil de gestionat în contextul prezenței unei pandemii.

În realitate, criza pe care o traversează OMS din perspectiva eficacității, a transparenței și credibilității nu este una nouă, ci datează de mai mulți ani. În 2010, OMS și-a recunoscut propriile carențe în gestionarea epidemiei de gripă H1N1, îndeosebi alarmismul excesiv, care a dus la o acumulare de vaccinuri neutilizate și a dat naștere la suspiciuni privind legăturile opace ale organizației cu unele companii farmaceutice mari. În 2015, OMS a recunoscut că a reacționat tardiv pentru a gestiona epidemia de Ebola care izbucnise cu un an înainte în Guinea, Liberia și Sierra Leone.

Există, de asemenea, semne de întrebare și în ceea ce privește măsura în care actualul director general al OMS, Tedros Adhanom Gebreyesus, este potrivit pentru a ocupa această funcție. În calitate de ministru etiopian al sănătății, el a fost criticat pentru modul în care a gestionat trei epidemii de holeră izbucnite în cursul mandatului său (2005-2012); în plus, legăturile politice și economice privilegiate pe care le-a stabilit cu China în perioada în care a făcut parte din guvernele etiopiene (2005-2016) aruncă o umbră de neignorant asupra imparțialității acțiunilor sale¹⁶.

Instituțiile internaționale au intrat într-o fază de slăbire, datorată în parte unei retrageri americane și, în parte, a discordiei dintre puterile majore. Rezultă că OMS nu joacă rolul central pe care ar trebui să-l dețină în

¹⁵ *Le istituzioni internazionali di fronte all'emergenza.*
<https://www.affarinternazionali.it/2020/04/COVID-19-e-istituzioni-internazionali/> (accesat 14.04.2020).

¹⁶ *Activitatea Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în timpul epidemiei de COVID-19*
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2020-000034_RO.html (accesat 22.04.2020)

criza COVID-19. Aceasta a fost informată prea târziu de către China, în detrimentul capacității altor state de a reacționa și de a se conforma dispozițiilor chinezești înainte de a declara o stare de pandemie. OMS dă sensul că are ecou pe o „linie chineză” privind lupta împotriva virusului. China, apropo, profită de beneficiile investițiilor pe care le-a pus în sistemul ONU în ultimii ani. Acest lucru ne aduce la al doilea punct de plecare: ascensiunea Chinei și Asiei în afacerile mondiale.

COVID-19 oferă o ilustrare oarecum negativă a acestui lucru, dar care este imediat clară. Politica inițială de opacitate promovată de Beijing a contribuit la răspândirea pandemiei. Dar elementul cel mai izbitor este altul. Pe de o parte, din cauza structurii lanțurilor valorice de astăzi, închiderea unei mari părți a economiei chineze a avut și continuă să aibă efecte majore asupra economiei mondiale. Spre deosebire de criza din 2008, criza financiară din 2020 nu este decât a doua criză de ofertă și cerere în economia reală. Pe de altă parte, „competiția dintre marile puteri” nu numai că pune solidaritatea internațională pe plan secundar, dar se traduce într-o uimitoare competiție a „puterii blânde” între China și principalii săi rivali.

Din acest punct de vedere, am asistat la o demonstrație fără precedent. Republica Populară Chineză s-a aflat în dificultate la începutul crizei, din cauza atitudinii sale inițiale de represiune a denunțătorilor din Wuhan; închiderea forțată a fabricilor sale; și apoi apar pentru a depăși epidemia datorită măsurilor de carantină autoritare, combinate cu o utilizare fără precedent a inteligenței artificiale. În cele din urmă, China a ieșit din calvar, în timp ce europenii, acum principala zonă a infecției, au pus tardiv în aplicare măsuri privind combaterea pandemiei, în timp ce administrația Trump și-a demonstrat incompetența total dezordonată. China își reînvie economia într-un moment în care

piețele bursiere din Occident se prăbușesc. Se luptă împotriva insinuărilor xenofobe ale lui Donald Trump și acționează ca o linie de salvare pentru Italia și Serbia, lucru cauzat de stângăcia partenerilor lor europeni. În condițiile crizei COVID-19, China apare ca puterea care poate ajuta la nivel internațional statele. Își atribuie rolul pe care cândva l-au deținut Statele Unite. Organizația al cărui scop principal este cel de a încuraja cooperarea globală nu a fost în măsură să producă un apel de încetare a contradicțiilor dintre SUA și China cu referire la pandemia COVID-19¹⁷. Președintele Tramp a folosit puterea pentru a reacționa la comportamentul unuia din cei care susțin cooperarea multilaterală în materie de sănătate și, în mod concret, reacția actuală la pandemia de COVID-19.

Conform declarațiilor lui S. Briand, directorul Departamentului de Boli Pandemice și Epidemice al OMS, în condiții de criză, întotdeauna trebuie să fie găsit un vinovat. De asemenea, în contextul declarațiilor lui Briand, mai mulți analiști au convenit că conducerea OMS este o țintă ușoară de a fi supusă criticilor, deoarece este o organizație internațională care pare să aibă mai multă putere decât o face în realitate. Pentru Richard Horton, editor al revistei medicale The Lancet, OMS „a rămas fără putere și fără resurse”. „Autoritatea și capacitatea sa de coordonare sunt slabe”, iar capacitatea sa de a da un răspuns internațional la o epidemie care poate pune viața în pericol este inexistentă”¹⁸.

Astfel, în contextul măsurilor înaintate de către SUA, China, Germania și Noua Zeelandă sunt câteva dintre țările care se

¹⁷ *¿Para qué sirve la Organización Mundial de la Salud? Entrevista a Auriane Guilbaud*
<https://nuso.org/articulo/para-que-sirve-la-organizacion-mundial-de-la-salud>
(accesat 14.04.2020)

¹⁸ *Le istituzioni internazionali di fronte all'emergenza.*
<https://www.affarinternazionali.it/2020/04/COVID-19-e-istituzioni-internazionali/> (accesat 14.04.2020)

manifestă contra acestora. Unul dintre primii care a reacționat la situația creată a fost Secretarul General al ONU, António Guterres, care a menționat că „nu este momentul” pentru confruntări. De asemenea, Guterres consideră că Organizația Mondială a Sănătății trebuie să fie susținută, iar acest lucru este absolut fundamental pentru eforturile statelor de a câștiga războiul contra COVID-19. În Germania, ministrul afacerilor externe Heiko Maas a evidențiat importanța luptei și eforturilor comune pentru combaterea pandemiei. Conform poziției lui Maas expuse pe contul său de Twitter, virusul nu cunoaște frontiere. Aceeași poziție a avut-o și Josep Borrell, înaltul reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe. În contextul disputelor cu referire la eficiența OMS, Borrell a criticat contradicțiile apărute între SUA și China, menționând că „nu există niciun motiv pentru a justifica această mișcare într-un moment în care este necesar ca statele să se sprijine mai mult pentru a combate pandemia de coronavirus”¹⁹.

Atitudine cu referire la situația creată a avut și președintele Comisiei Uniunii Africane, Moussa Faki Mahamat, care a calificat decizia lui Trump de a stopa finanțarea OMS ca fiind „profund lamentabilă”. Poziția lui Mahamat a fost susținută și către primul ministru al Noii Zeelande, Jacinda Ardern. Conform oficialului, în momentul în care comunitatea internațională este prezenă la o astfel de situație, este necesară partajarea corectă a informațiilor. De asemenea, oficialul se pronunță pentru susținerea organizației²⁰.

Spre deosebire de pozițiile lui Guterres, Maas, Borrell și Mahamat, primul ministru al Australiei, Scott Morrison, evidențiind

„cantitatea de muncă importantă” realizată de către organizație, a susținut declarațiile președintelui Trump. China, la rândul său, a făcut apel la un comportament rezonabil din partea Washingtonului de a respecta obligațiile față de OMS. „Această decizie va reduce capacitatea OMS și va minimiza cooperarea internațională împotriva epidemiei”, a spus purtătorul de cuvânt al ministrului de externe, Zhao Lijian. Decizia lui Trump a generat, de asemenea, reacții în Statele Unite. Asociația de Medicină Americană (AMA), Centrele pentru Control și Prevenirea Bolilor (CCPB) și Comitetul pentru Afaceri Externe al Camerei Reprezentanților sunt instituțiile de opoziție ale Casei Albe²¹. Unii analiști consideră că acțiunile administrației Trump, sunt îndreptate pentru a împiedica creșterea influenței globale a Chinei, în special în cadrul organismelor internaționale. În acest context și în conformitate cu afirmațiile lui Trump în revista *The Wall Street*, se caută mijloace pentru includerea mai multor funcționari americani în cadrul organizației²².

Astfel, supunând analizei activitatea Organizației Mondiale a Sănătății în condițiile prezenței pandemiei COVID-19, putem constata că organizațiile internaționale, inclusiv OMS, dețin rolul de coordonatori și catalizatori ai solidarității comunității internaționale; epidemia de coronavirus COVID-19 este globală²³. La jumătatea lunii martie 2020, peste

¹⁹ GUILBAUD A. *Que peuvent les organisations internationales face au coronavirus ?*
<https://www.latribune.fr/opinions/tribunes/que-peuvent-les-organisations-internationales-face-au-coronavirus-841890.html> (accesat 18.04.2020)

²⁰ Ibidem

²¹ GUILBAUD A. *Que peuvent les organisations internationales face au coronavirus ?*
<https://www.latribune.fr/opinions/tribunes/que-peuvent-les-organisations-internationales-face-au-coronavirus-841890.html> (accesat 18.04.2020).

²² Ibidem.

²³ GUTIÉRREZ I. *La OMS, un órgano sin poder ejecutivo atrapado en el fuego cruzado entre EEUU y China en plena pandemia.*
https://www.eldiario.es/internacional/OMS-ejecutivo-EEUU-China-coronavirus_0_1016999259.html (accesat 14.04.2020).

150 de țări au raportat cazuri de COVID-19, iar OMS a raportat că în lume au fost peste 200000 de persoane infectate. Peste 7000 de oameni au decedat, iar numărul a continuat să crească într-un ritm alarmant²⁴. Cooperarea internațională în combaterea crizelor și epidemiilor este una esențială.

În activitatea organizațiilor internaționale putem evidenția și o incompetență de gestionare a unor crize ce se manifestă la nivel mondial, ca de exemplu situația condiționată de criza COVID-19.

BIBLIOGRAFIE:

1. *¿Para qué sirve la Organización Mundial de la Salud? Entrevista a Auriane Guilbaud.* <https://nuso.org/articulo/para-que-sirve-la-organizacion-mundial-de-la-salud> (accesat 14.04.2020).
2. *Activitatea Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în timpul epidemiei de COVID-19* https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2020-000034_RO.html (accesat 22.04.2020).
3. *Cine finanțează Organizația Mondială a Sănătății, cea mai populară instituție a crizei COVID-19: OMS are mai mulți bani decât Crucea Roșie și Medici Fără Frontiere la un loc* <https://www.zf.ro/business-international/cine-finanteaza-organizatia-mondiala-a-sanatatii-cea-mai-populara-19241013> (accesat 12.04.2020).
4. *EE.UU. y suspensión de pagos a la OMS: Líderes mundiales se lanzan en picada contra Trump.* <https://www.latercera.com/latercera-pm/noticia/eeuu-y-suspension-de-pagos-a-la-oms-lideres-mundiales-se-lanzan-en-picada-contra-trump/JVEBULKKMNA6JJO26GGXLEQ NKU/> (accesat 14.04.2020).
5. *GUILBAUD, A. Que peuvent les organisations internationales face au coronavirus ?* <https://www.latribune.fr/opinions/tribunes/que-peuvent-les-organisations-internationales-face-au-coronavirus-841890.html> (accesat 18.04.2020).
6. *GUTIÉRREZ, I. La OMS, un órgano sin poder ejecutivo atrapado en el fuego cruzado entre EEUU y China en plena pandemia.* https://www.eldiario.es/internacional/OMS-ejecutivo-EEUU-China-coronavirus_0_1016999259.html <https://nuso.org/articulo/para-que-sirve-la-organizacion-mundial-de-la-salud/> <https://www.zf.ro/business-international/cine-finanteaza-organizatia-mondiala-a-sanatatii-cea-mai-populara-19241013> (accesat 14.04.2020).
7. *L'impotenza dell'OMS e le relazioni tra Cina e Stati Uniti.* <https://www.rivoluzione.red/limpotenza-delloms-e-le-relazioni-tra-cina-e-stati-uniti/> (accesat 18.04.2020)
8. *Le istituzioni internazionali di fronte all'emergenza.* <https://www.affarinternazionali.it/2020/04/COVID-19-e-istituzioni-internazionali/> (accesat 14.04.2020)

²⁴ *Para qué sirve la Organización Mundial de la Salud? Entrevista a Auriane Guilbaud* <https://nuso.org/articulo/para-que-sirve-la-organizacion-mundial-de-la-salud> (accesat 14.04.2020).